

עפ"א 49937/01/15 - מדינת ישראל נגד קו דה טה ריהוט בע"מ, מאיה נגרי בע"מ, אלקי ג'ייקובס גזית, אלקי ג'ייקובס עיצוב אירועים בע"מ

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"א 49937-01-15 מדינת ישראל נ' קו דה טה ריהוט בע"מ ואח'
עפ"א 4188-02-15 מדינת ישראל נ' גזית ואח'

בפני כב' השופטת הבכירה, נגה אהד

המעוררת	מדינת ישראל
נגד	
המשיבות בתיק 49937-01-15	1. קו דה טה ריהוט בע"מ
המשיבות בתיק 4188-02-15	2. מאיה נגרי בע"מ
	1. אלקי ג'ייקובס גזית
	2. אלקי ג'ייקובס עיצוב אירועים בע"מ

פסק דין

עפ"א 49937-01-15

לפניי ערעור על פסק הדין שניתן ביום 11.12.14 בתיק פלילי 39772-05-14, בית משפט שלום נתניה, כבוד השופט ניר עוז, במסגרתו הורשעו המשיבות על פי הודאתן בעבירה של שימוש חורג במקרקעין.

העונש שגזר בית משפט קמ"א על המשיבות: קנס בסך 12,000 ₪ לכל אחת והתחייבות על סך 100,000 ₪ למשך שנתיים להימנע מהעבירות בהן הורשעו.

הערעור מופנה כנגד גובה הקנס בלבד.

המשיבה 1 ניהלה חנות לבגדי נשים ואולם תצוגה במושב רשפון, במשך כ-4 שנים. המשיבה 2 ניהלה חנות לרהיטים וחפצי נוי במושב רשפון במבנה בשטח של 600 מ"ר במשך כ-4 שנים.

פעילות זו הינה בניגוד לייעוד הקרקע, מדובר בקרקע חקלאית מוכרזת, ובניגוד להיתר המבנה שניתן - לול להודונים.

בנימוקי הערעור:

מדובר בשימוש מסחרי שנעשה בקרקע חקלאית מוכרזת. שימוש זה הפך למכת מדינה.

הקנס המקסימלי לעבירות עומד על 900,000 ₪.

מתחם העונש שנקבע בבית משפט קמא הינו בין 40,000 ₪ ל-150,000 ₪.

הקנס שהוטל בבית משפט קמא, נופל מהרף התחתון במתחם הענישה שנקבע בבית המשפט עצמו.

הקנס שהוטל אינו מהווה הרתעה, אלא מהווה עידוד להמשך ביצוע העבירות.

בית משפט קמא טעה משקבע שהפינוי היה מהיר. בפועל, המשיבה 1 פינתה העסק שנוהל על ידה, 10 חודשים לאחר שקיבלה התראה ראשונה על ביצוע העבירה. המשיבה 2 פינתה העסק שנוהל על ידה במועד שאינו ידוע למערערת, אך בחלוף חצי שנה לאחר קבלת התראה ראשונה.

בתוך חוזה השכירות שהוצג בבית משפט קמא, בין המשכיר למשיבות, מצוי סעיף 11 המורה על פינוי תוך 30 יום, אם יוטלו קנסות ויוצאו צווי סגירה. מסעיף זה מסיקה ב"כ המערערת, כי פינוי בתוך 30 יום מהווה הכבדה כבדה על השוכרים/המשיבות ועל כן ברור לשוכרים שהשימוש שנעשה במושכר, הוא שימוש אסור.

בית משפט קמא טעה בשעה שנתן משקל לקולא לאופי המקום, וקבע כי הנראה במקום/מראית הנוף במקום אינה חקלאי.

לטענת המערערת, אופי המקום, כפי שהוא, נובע בדיוק מאותה מכת מדינה של שימוש מסחרי בקרקע חקלאית, שימוש אותו יש להפסיק, שימוש אותו יש למנוע, מימוש הפסקת השימוש יושג בענישה משמעותית שתהווה הרתעת הרבים.

לא היה מקום ליתן משקל יתר בבית משפט קמא לעובדה, כי המשיבות נעדרות הרשעות קודמות. ידוע כי העבירות נשוא ערעור זה נעשות על פי רוב על ידי אנשים נורמטיביים. נפיצותן של העבירות מחייבות ענישה הרתעתית ממשית.

גזר הדין כפי שהוא, אינו יכול לעמוד בשל השלכות רוחב חמורות שיש בו. אין בו את גורם ההרתעה, ועל בית המשפט, בעבירות כלכליות, לגרום לכך שהעבירה תהא בלתי כדאית, עד כדי פגיעה קשה בכיס העברין.

נוכח כל האמור לעיל יש להטיל על כל אחת מהמשיבות קנס בסך 80,000 ₪.

עפ"א 4188-02-15

לפני ערעור על פסק דין שניתן ביום 23.12.14, בתיק פלילי 1055-06-14, בית משפט שלום נתניה, כבוד השופט ניר עוז. במסגרתו הורשעו המשיבות על פי הודאתן בעבירות של שימוש חורג במקרקעין.

על המשיבה 1 הוטל קנס בסך 8,000 ₪, על משיבה 2 הוטל קנס בסך 12,000 ₪.

משיבה 1 חויבה לחתום על התחייבות בסך ₪ 25,000 למשך שנתיים.

המשיבה 2 לא חויבה לחתום.

המשיבה 2 הפעילה במשך 6 שנים מחסן לצידוד החברה העוסקת בעיצוב אירועים, במבנה בשטח 700 מ"ר במושב רשפון, על קרקע חקלאית מוכרזת ובניגוד להיתר המבנה שניתן עבור לול להודונים.

המשיבה 1 הפסיקה השימוש במבנה ופינתה את רובו עד למועד ההכרעה בתיק.

טענות באת כוח המערערת:

העבירות שבוצעו על ידי המשיבות קלות לביצוע. הפיקוח, בשל מחסור במפקחים לא תמיד מגיע אל מבצעי העבירות. הקנס שהטיל בית המשפט נמוך מהרף התחתון שקבע בית משפט במסגרת גזר הדין, ונופל בהרבה מגזרי דין שהוגשו לבית משפט קמא במקרים דומים.

יש משקל להודיה ופינוי מבנה, אך אין בכך כדי לאיין כמעט כליל העונש.

בית משפט טעה, משקבע כי אופי המקום אינו חקלאי. אופי זה נובע דווקא מהיקף השימוש החורג המבוצע במושב רשפון ובמושבים דומים אחרים.

לא היה מקום ליתן משקל להעדר הרשעות קודמות, משום שעבירות אלה נעשות דרך כלל על ידי האדם הנורמטיבי.

היה מקום לחייב המשיבה 2 בחתימה על התחייבות.

העונש שעל בית משפט להטיל, הוא עונש מרתיע, עונש הפוגע בכיס העבריין, למניעת תועלת כלכלית מעבירות אלה.

טיעוני מנהל המשיבה 1 בתיק 49937-01-15:

יש ליתן אזהרה והתראה למבצעי העבירות כדוגמת העבירות שבוצעו בתיק זה, נוכח העסקים הרבים ברשפון. אפשר לנקוט בדרך של פרסום כדי למנוע מראש ביצוע העבירות, בדיוק כפי שנהגה המדינה בעניין אכיפת חובת חגורת בטיחות ובעניין העסקת עובדים זרים.

יש ליתן משקל לפינוי המהיר, לאחר 3 חודשים, מעת שקיבל התראה ועד לעזיבת המקום.

בנוסף נטען, כי נמצא במצב כלכלי קשה. מתקשה לשלם הקנס שהוטל בבית משפט קמא. סך של 12,000 ₪ שהוטל עליו, הוא סכום גבוה מאוד עבורו. מבקש לא להתערב בעונש.

טיעוני באת כוח המשיבה בתיק 4188-02-15:

עמוד 3

אין מקום להתערב בעונש שגזר בית משפט קמא, מקום שהעונש אינו חורג ממתחם הסבירות ולא נפלה בו טעות משפטית. וזה המקרה בענייננו.

המשיבה 1 בתיק 49937-01-15 פינתה העסק שנוהל על ידה בסמוך לאחר שקיבלה הזמנה לשימוע (לאחר שמנהלת החברה חזרה מחו"ל), פנתה מיידית למתווכת ועברה בתוך תקופה קצרה למרכז שוסטר ברמת אביב.

הפינוי היה בהתאם למועד שקבע הפרקליט במחלקה לאכיפת דיני מקרקעין.

בנסיבות אלה, לטענת ב"כ המשיבה, לא היה מקום להגיש כתב אישום, ומשהוגש, יש לגזור עונש מינימלי.

ברשפון פועלים עסקים רבים שנים על גבי שנים, ולא מופעלת מדיניות אכיפה ובכך יש להטעות הציבור הרחב.

עוד נטען, כי סעיף 11 מהסכם השכירות עליו דיברה באת כוח המערערת, אינו מתייחס לאי קבלת היתר לשימוש חורג, אלא הביא בשיקוליו מגוון רחב מאוד של אפשרויות שתוצאתן הפסקת שימוש. מתוך החוזה לא ניתן כלל להבין שמדובר בשימוש אסור וממראה עיניים במושב רשפון, לא ניתן להבין כי מדובר במושב חקלאי/קרקע חקלאית.

עוד נטען, כי מתן משקל לפינוי מהיר בעת גזר הדין, יעודד סגירת עסק ללא היתר ואילו קנסות גבוהים יעודדו ניהול משפטים על פני תקופה ארוכה.

לגופו של עניין, דין הערעורים להידחות.

מן המפורסמות, כי ערכאת הערעור לא תתערב בשיקול דעת בית משפט, על פיו נקבע גובה הקנס. אין שיקול דעתה של ערכאת הערעור עדיף על שיקול דעת הערכאה הדיונית. התערבות תהא מקום שנפלה טעות משפטית בבית משפט קמא או, שהעונש שנגזר חורג משמעותית ממתחם הסבירות, עד כי הופך לבלתי סביר.

עיון בגזרי הדין שניתנו בבית משפט קמא מלמד, כי בית משפט קמא נתן דעתו על היקף שטח העסק בו פעלה כל אחת מהמשיבות.

בית משפט נתן דעתו לשימוש העסקי/מסחרי שנעשה במקרקעין שייעודן חקלאי, ולהלכות בית המשפט להטלת קנסות כבדים במקרים אלה ובכך לאיין הרווח הטמון בהתנהגות האסורה (רע"פ 2330/09 ורע"פ 1417/12 אליהן הפנה בית משפט קמא).

חרף ציווי זה, על בית המשפט להביא בשיקוליו האינטרס הציבורי לפיו, תופסק פעילות מסחרית אסורה בקרקע חקלאית בסמוך לגילוי העבירה. אינטרס זה, התקיים בעניין המשיבות בערעורים אלה.

על בית המשפט להביא בשיקוליו מועד פינוי והפסקת העיסוק המסחרי האסור בהתייחס למועד קבלת ההתראה מהמערערת או מהפועלים בשמה. בענייננו, בתוך חודשים ספורים בלבד, העיסוק המסחרי הופסק וכל אחת מהמשיבות פנתה לדרכה.

בית משפט זה בתוך עמו יושב, ומבחינת חתר של עפאוו"ת הנשמעות בפני, מעטים המקרים בהם נעשה פינוי ו/או

הפסקת פעילות אסורה בתקופת זמן כה קצרה, כפי שנעשה על ידי המשיבות כאן. אני סבורה כי פינוי מהיר יש בו שיקול מהותי לקולא ויש בו השגת מטרת האינטרס הציבורי, הפסקת הפעילות האסורה מוקדם ככל האפשר.

יש בשיקול זה לקולא לעודד הפסקת הפעילות האסורה, כאשר אי מתן משקל לפינוי מהיר יביא להימשכות ההליכים, כפי שבית המשפט נחשף להם בתיקים אחרים.

בין היתר, במסגרת שיקולי ענישה בתיקים מסוג זה, על בית המשפט לשקול, האם היו הפרות צו אם לאו.

בענייננו, לא היו הפרות צו על ידי אף לא אחת מהמשיבות.

טענת באת כוח המערערת כי לכל אחת מהמשיבות צמחה תועלת כלכלית מהפעילות העבריינית, לא נתמכה בראיות. טענה זו מחייבת עיגון ראיתי.

עיינתי בפסיקה שצורפה על ידי באת כוח המשיבה.

תיק חע"מ 5001/06, בית משפט שלום רחובות, שהוגש על ידי באת כוח המערערת, אינו דומה לענייננו.

בתיק זה מדובר על בנייה בלתי חוקית והשכרת מבנה לשימוש מסחרי בקרקע חקלאית. השטח הנדון הינו בהיקפים מאוד גדולים, אל מול השטח בו פעלו המשיבות בתיק זה.

משך הזמן בו פעלו העסקים הינו שנים רבות ולא שנים בודדות, כפי שנעשה במסגרת הנטען בערעור זה.

בתיק 5001/06 היו עבירות נוספות של אי קיום צו. העסקים המשיכו לפעול גם במועד מתן גזר הדין. במסגרת הערעור שבפני, לא היה צו להפרה והפעילות האסורה הסתיימה בסמוך לקבלת ההתראה. ההליכים הפליליים לא נמשכו. הכרעות הדין ניתנו על פי הודאת כל אחת מהמשיבות.

לא מצאתי כי נעשתה טעות משפטית בגזר הדין, או כי העונש שגזר בית משפט קמא, חורג ממתחם הסבירות.

הערעורים נדחים.

המזכירות תידע הצדדים בפסק דין זה.

ניתן היום, י סיוון תשע"ה, 28 מאי 2015, בהעדר הצדדים.

חתימה